

spørgsmålet om Thulebefolkningens vilkår som med hensyn til det problem, som Danmark kan løbe ind i i forbindelse med en menneskerettighedssag. Efter min opfattelse viser de rapporter, der ligger om Thulebasens oprettelse i sin tid, at der var tale om en tvangsdeportation af befolkningen, og den danske stat har derfor et ansvar: at gøre det godt igen, som er sket, og det håber jeg at statsministeren vil lytte til.

Så vil jeg om Thulebasen og hele Thulesagen sige, at den formentlig kommer til at indtage en betydelig del af debatten her i sommerens løb. I hvert fald hvis det ikke snart lykkes regeringen at få bragt klarhed over, hvad der egentlig har været af kendskab til tingene i den danske administration og i de danske regeringer, som har forvaltet dansk atomvåbenpolitik op gennem tiden. Jeg vil derfor i juni måned bede om, at vi i Udenrigspolitisk Nævn får en redegørelse for sagens forløb.

Jeg vil i denne omgang slutte med at sige, at jeg besøgte den amerikanske ambassade for at få en briefing om disse ting, og de slog klart fast, at Thulebasen stadig væk har en stor militær betydning for USA og også vil få det i fremtiden. Jeg er bange for, at det hænger sammen med, at præsident Clinton har taget tidligere præsident Reagans stjernekrigsprogram op af skufferne og igen vil køre det frem, og dér betyder Thulebasen stadig væk noget, for hvis man nu satser på et nyt våbenkapløb mellem Kina og USA, så kan Thulebasen i løbet af kort tid igen blive et væsentligt strategisk problem for Danmark. Det tror jeg man skal være meget opmærksom på, og man skal ikke undervurdere betydningen af den debat og de problemer, som det kan give for os danskere, hvis vi medvirker i Clintons spil.

Johannes Martin Olsen (V):

Her under den indenrigs- og udenrigspolitiske debat vil jeg gerne blande mig med nogle korte bemærkninger om situationen på Færøerne. Den økonomiske situation på Færøerne ser i dag en smule lysere ud, end den gjorde for et år siden. Den gigantiske nedtur i den færøske økonomi er standset og vendt til en lille fremgang.

De samlede lønudbetalinger i 1995 var lidt højere end i 1994, arbejdsløsheden faldt med 3 pct., således at den sidste år kom ned på 16 pct., og fraflytningen fra Færøerne er desuden faldet væsentligt. De nyeste tal fra Færøernes statistik tyder på, at økonomien bevæger sig med små skridt i den rigtige retning.

Den største årsag til den spinkle fremgang stammer fra en særdeles positiv udvikling i torskefiskeriet i farvandet omkring Færøerne. Sidste efterår blev fiskekvoterne forhøjet med 8.500 t. Dette skete, efter at en internationalt anerkendt fiskeribiolog kom med en ny vurdering af de for Færøerne økonomisk vigtige fiskebestande, og for nogle dage siden er ICES kommet med en ny positiv vurdering af torskebestanden.

Den fortsatte fremgang i 1996 skyldes også en skattelempelse, som et stort flertal i Lagtinget gennemførte i forbindelse med finanslovforhandlingerne sidste år. Skattelempelserne blev gennemført, fordi skattetrykket var kommet op på et sådant niveau, at mange færinger valgte at forlade øerne, så det er meget vigtigt, at man letter de byrder, som hviler på de færøske familier, fordi det i høj grad er forventningerne om fortsat trange økonomiske kår, der får mange familier til at forlade øerne.

Hvad angår fiskeriområdet, har et stort flertal i det færøske Lagting besluttet at afskaffe kvotesystemet, der blev indført i 1994. Der er flere årsager til dette:

Det har stort set været umuligt for de færøske fiskere at fiske efter bestemte fiskearter på grund af den særdeles positive udvikling i torskefiskeriet. For mange fiskeskippere har opfiskningen af bifangsten af torsk betydet, at de ikke har haft mulighed for at fiske den resterende del af kvoten. Dette gør sig især gældende for den store del af fiskerflåden, som fisker sej.

Derudover kommer, at ordningen har været svær at administrere, at fiskeribranchen ikke har accepteret ordningen, og at flere har påpeget en al for lemfældig omgang med fiskekvoterne.

Til gengæld er det meningen at indføre et system med delvis omsættelige fangster, som bliver tildelt de enkelte fiskerskibe, og det bliver forhåbentlig en bedre løsning end reguleringen ved hjælp af kvoter. Jeg vil i denne forbindelse gerne minde om, at Lagtinget ønsker at fastholde målsætningen om et bæredygtigt fiskeri.

Det er med glæde, at man på Færøerne kan konstatere, at sildebestanden i Nordatlanten er vokset sig stærk i de senere år, og at silden igen er begyndt at vandre inden for vor fiskerigrænse. Dette vil forhåbentlig resultere i en genskabelse af nogle af de arbejdspladser, der gik tabt, da silden forsvandt for næsten tredive år siden.

Selv om den økonomiske situation er lidt bedre end for et år siden, så er der stadig væk store problemer i det færøske samfund.